

03/2020

ELÄKETURVAKESKUKSEN TUTKIMUKSIA

TIIVISTELMÄ

Suvi Ritola

Eläkkeet ja sukupuolten tasa-arvo

Miesten ja naisten eläke-ero eri ikäluokkien esimerkkitapauksilla

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan esimerkkitapausten avulla vuonna 1955, 1965, 1975, 1985 ja 1995 syntyneiden miesten ja naisten eläkkeitä ja eläke-eron taustalla olevia tekijöitä. Esimerkkitapausten työurat muodostetaan kunkin ikäluokan mediaaniansioiden perusteella. Ansioiden muodostamisessa hyödynnetään rekisteriaineistoja ja tulevaisuuteen ulottuvien työurien osalta simuloituja ansiotietoja. Lapsenhoitoaikojen vaikutusta sukupuolten eläke-eroon eri ikäluokilla kuvataan laskeamalla esimerkkitapauksille eri pituisia lapsenhoitoaikoja.

Naisten eläkkeet ovat miesten eläkkeitä matalampia kaikilla esimerkkitapauksilla. Esimerkkitapausten kohdalla eläke-ero ei ole tasaisesti sitä pienempi mitä nuoremasta ikäluokasta on kyse. Esimerkkitapauksille on laskettu mediaaniansioihin perustuen täysi työura alimpaan vanhuuseläkeikään asti, jolloin vuonna 1955 syntyneen esimerkkinaisen eläke on 77,5 prosenttia esimerkkimiehen eläkkeestä. Vuonna 1965 ja 1985 syntyneen naisen eläke on hieman yli 80 prosenttia miehen eläkkeestä ja vuonna 1975 syntyneen naisen eläke 78,2 prosenttia miehen eläkkeestä. Vuonna 1995 syntyneellä esimerkkitapauksella eläke-ero on pienempi, ja naisen eläke on 88,2 prosenttia miehen eläkkeestä.

Suurin tekijä eläke-erossa ovat erot miehen ja naisen kokonaisansioissa. Kaikkien ikäluokkien esimerkkitapauksissa naisen ansiot ovat lähes koko työuran ajan pienemmät kuin miehellä. Ansioeroihin puolestaan vaikuttavat moninaiset elämänkaaren aikaiset tekijät. Erot kokonaisansioissa ovat seurausta miesten ja naisten työskentelystä eri aloilla ja eri asemassa, eroista työtunneissa ja osa-aikatyössä sekä määräaikai-

sisä töissä. Eri ikäluokkien työurat myös ajoittuvat erilaisiin talouskehityksen vaiheisiin, jolla on vaikutuksensa palkkoihin ja työmarkkinoihin, ja osaltaan myös sukupuolten eroihin. Tässä kokonaisuudessa naisen työuran 1,5–4 vuoden katkokset lapsenhoidon takia eivät ole suuri erillinen eläke-eroon vaikuttava tekijä, etenkin kun eläkettä karttuu myös lapsenhoitoajoilta. Kuitenkin sukupuolten ansioerot ovat kaikilla esimerkki-ikäluokilla suurimmillaan lapsenhoitovaiheissa.

Myös eläkejärjestelmä on muuttunut esimerkkitapausten ikäluokkien työskentelyaikana, ja sinänsä sukupuolineutraalilla järjestelmällä on pieniä vaikutuksia eläke-eron muodostumiseen esimerkkitapauksilla. Koska ero miehen ja naisen ansioissa esimerkkitapauksilla on erilainen eri ikäisenä ja muuttuu työuran aikana, on esimerkiksi iän mukaan muuttuvilla karttumisprosentteilla pieni vaikutuksensa eläke-eroon.

Tutkimus on hyväksytty tammikuussa 2020 Turun yliopiston Topsos-ohjelmassa sosiaalivakuutuksen ammatillisena lisensiaattitutkimuksena.

www.julkari.fi > [Eläketurvakeskus](#) > [Julkaisut](#) > [Hae julkaisun nimellä]

ISBN 978-951-691-317-2 (PDF)
ISSN 1798-7482 (verkkojulkaisu)

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus
00065 ELÄKETURVAKESKUS
Puhelin 029 41120
Faksi 09 148 1172

Pensionsskyddscentralen
00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
Telefon 029 41120
Fax 09 148 1172

Finnish Centre for Pensions
FI-00065 Eläketurvakeskus
Finland
Phone +358 29 41120
Fax +358 9 148 1172

www.etk.fi
> julkaisut